

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060108

DOM
2014-06-05
Stockholm

Mål nr
M 1214-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-01-21 i mål nr M 7256-13,
se bilaga A

KLAGANDE

Y G

MOTPART

Länsstyrelsen i Dalarnas län
791 84 Falun

SAKEN

Föreläggande om återställningsåtgärder vid Flosjön, Svartbäcken, på
fastigheten X

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom endast på så
sätt att tiden för fullgörande av föreläggandet vad gäller utrivningen av anläggningen
förlängs till ett år efter föreläggandets utfärdande.

Dok.Id 1147632

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Y G har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, upphäver länsstyrelsens beslut.

Länsstyrelsen i Dalarnas län (länsstyrelsen) har bestritt ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Y G har i huvudsak åberopat samma omständigheter som i mark- och miljödomstolen med bl.a. följande tillägg och förtydliganden. De åtgärder han har vidtagit är återställande av skador efter stora vattenflöden. Åtgärderna har varit nödvändiga. Vidare har bäckens utseende påverkats av att finare massor har spolats ut i sjön vid de omfattande vattenflöden som har förekommit under senare år och att stora kalhyggen har uppkommit längre upp efter bäcken. Ärendet angående hans vattenanläggning avgjordes redan 1996. Efter en anonym anmälan besiktade en tjänsteman vid länsstyrelsen vad han hade gjort och meddelade att det blivit riktigt bra. När han sedan kontaktade länsstyrelsen meddelade tjänstemannen att ärendet var avslutat. Länsstyrelsen uppger nu att det inte finns något tidigare ärende och att allt inte diariefördes på den tiden. En muntlig uppgörelse gäller dock lika väl. Förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. tillkom åtta år efter att dammen anlagts och det kan ifrågasättas om den kan tillämpas retroaktivt. Han har följt alla bestämmelser om bygglov m.m. och beklagar sin okunskap vad gäller fångdammar i bäck. Han vill ha mer tid för att göra en ansökan om att ta ut vatten ur Svartbäcken om det visar sig nödvändigt med ett sådant tillstånd.

Länsstyrelsen har anfört sammanfattningsvis följande. Uppförande av damm är vattenverksamhet som alltid är tillståndspliktig enligt 11 kap. miljöbalken. Även enligt den lagstiftning som gällde före miljöbalkens införande har denna typ av vattenverksamhet ansetts som tillståndspliktig varför det kan anses rimligt att verksamhetsutövaren ansöker om tillstånd för anläggningen i efterhand, alternativt river ut anläggningen. Detta gäller oavsett om man lutar sig mot nuvarande lagstiftning eller vattenlagen (1983:291) som gällde mellan åren 1984 och 1998 då fångdammen i

bäcken enligt Y G uppfördes. Klagomålet 1996 gällde grävning av det som i aktuellt ärende benämns som damm nr 2. Den är en av två mindre artificiella vattensamlingar på Y G fastighet dit vatten från Svartbäcken letts över och där han därefter planterat ut fisk. Det var detta klagomålsärende som i så fall klarades ut och avskrevs 1996. Tillståndet för själva dammanläggningen och fångdammen i Svartbäcken var aldrig föremål för någon diskussion då. Oavsett vilket så har länsstyrelsen aldrig varit tillståndsgivande myndighet för den här typen av vattenverksamhet som dämning av ett vattendrag innebär. Vad gäller vattenuttaget så har även denna typ av verksamhet varit tillståndspliktig tidigare. År 2007 infördes dock möjligheten att, för åtgärder i vatten av mindre omfattning, istället anmäla detta till länsstyrelsen enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken. Enligt förordning om vattenverksamhet 19 § 9 punkten gäller att bortledning av högst 600 m³ vatten/dygn i ett vattendrag, vilket Y G uttag rimligen inte bör överstiga, får anmälas hos tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsen anser därför att detta vattenuttag ska upphöra omedelbart och att det ska anmälas till länsstyrelsen innan det eventuellt kan återupptas igen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen finner att länsstyrelsens föreläggande är lagligen grundat och att det av föreläggandet tydligt framgår vilka åtgärder Y G ska vidta för att efterfölja föreläggandet. Vad Y G anfört om länsstyrelsens tidigare tillsynsbesök samt vad som i övrigt framkommit i målet utgör inte skäl för att upphäva föreläggandet.

Av utredningen framgår att vattenuttag från Svartbäcken i vart fall är anmälningspliktigt enligt 19 § 9 punkten förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. Något som talar för att det kan anses orimligt att kräva att Y G omedelbart vidtar åtgärder enligt föreläggandet vad avser vattenuttaget har inte framkommit. Föreläggandet ska därför inte ändras i denna del.

Vad härefter gäller den anläggning som dämmer upp vattnet i Svartbäcken har Y G förelagts att riva ut anläggningen, alternativt ansöka om tillstånd för

anläggningen hos mark- och miljödomstolen. För att inte bryta mot föreläggandet måste Y G således antingen riva anläggningen eller ansöka om tillstånd. Enligt föreläggandet ska dock utrivningen vara slutförd senast den 30 juni 2014 medan en ansökan om tillstånd, för det fall tillstånd ska sökas, ska lämnas till domstolen senast ett år efter föreläggandets utfärdande, dvs. den 27 november 2014. Y G kan således bli tvungen att riva anläggningen innan tiden för ingivande av ansökan om tillstånd har gått ut, vilket medför att den tidsfrist som gäller för ansökan om tillstånd faktiskt är kortare än vad som har angetts i föreläggandet. Mark- och miljööverdomstolen finner därför att det finns skäl att ändra länsstyrelsens beslut i denna del och förlänga tiden för fullgörande av föreläggandet vad gäller utrivningen av anläggningen till ett år efter föreläggandets utfärdande.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Anna Tiberg, tekniska rådet Bengt Jonsson, samt hovrättsråden Peder Munck, referent, och Eywor Helmenius.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Elena Landberg.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-01-21
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 7256-13

KLAGANDE

Y G

MOTPART

Länsstyrelsen i Dalarnas län
791 84 Falun

SAKEN

Föreläggande om återställningsåtgärder vid Flosjön, Svartbäcken på fastigheten X

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslut 2013-11-27 i ärende nr 535-8614-2013,
se [bilaga 1](#)

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 350861

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

BAKGRUND

Genom beslut den 27 november 2013 förelade Länsstyrelsen i Dalarnas län (länsstyrelsen) Y G (Y) att omedelbart avsluta pågående vattenuttag från Svartbäcken till de två grävda dammarna på fastigheten X samt att riva ut den anläggning som dämmer upp vattnet i Svartbäcken. För att få fortsätta vattenverksamheten och behålla anläggningen ska anmälan ges in alternativt tillstånd sökas beroende på vilken åtgärd som avses. Länsstyrelsens föreläggande återges i bilaga 1.

YRKANDEN M.M.

Y G har, som det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva länsstyrelsens beslut.

Till stöd för sin talan har han anfört i huvudsak följande.

Det är ingen som klagat på 23 år. När den första dammen anlades 1990 var det i samråd med markägaren Stora Kopparberg. Grannarna informerades om åtgärden utan att det framfördes några invändningar. Senare under 1990-talet var en miljöinspektör från Leksand vid namn R L på tillsynsbesök för att inspektera damm nummer två. Det ärendet lades ned efter avrapportering men eftersom inte allt diariefördes på den tiden går det enligt länsstyrelsen inte att få fram materialet från det besöket. Dagens ärende hade aldrig uppkommit om detta ärende sparats. Det kanhända att handläggningen inte gick alldeles korrekt till 1990 men det fanns ju då en mycket större damm på granntomten som också hade en liten kraftstation. Han såg därför fram emot att få en egen fiskdamm.

Han hoppas att det överklagade beslutet upphävs då han har mycket svårt att överblicka miljökonsekvenserna av att stänga tillflödet till dammarna. Det skulle resultera i två djupa, sumpiga och illaluktande håll. I övrigt så räcker vattnet till både dammarna och ett flöde i bäcken vid normalvattenflöde.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser har redovisats i länsstyrelsens beslut.

Y G har som skäl för överklagandet anfört att han vidtagit åtgärderna vid dammanläggningen efter samtycke från markägaren, att länsstyrelsen vid ett tidigare tillsynsbesök inte haft någon invändning mot åtgärderna, att det finns en mycket större damm på granntomten och att det är mycket svårt att överblicka miljökonsekvenserna av att stänga tillflödet till dammarna. Mark- och miljödomstolen finner att dessa omständigheter inte är skäl att upphäva länsstyrelsens föreläggande. Vad som i övrigt framkommit i målet ger inte heller anledning för domstolen att göra någon annan bedömning än den länsstyrelsen gjort.

Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (DV 427)

Överklagande senast den 11 februari 2014.

Anders Lillienau

Gisela Köthnig

I avgörandet har deltagit rådmannen Anders Lillienau och tekniska rådet Gisela Köthnig. Föredragande har varit beredningsjuristen Ingrid Lidgard.